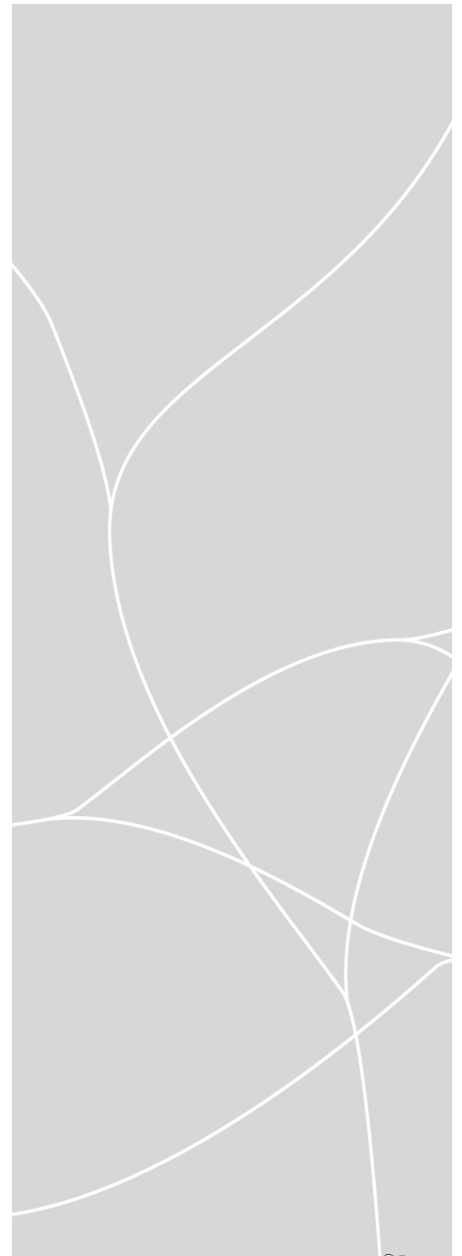

Lokalförsörjningsplan för gymnasieskola och vuxenutbildning 2020/2030

Upprättad

Datum: 2019-09-10

Version: 1.0

Ansvarig: Amir Nuhanovic

Förvaltning: Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen

Enhet: Fysisk miljö

Malmö stad

Innehållsförteckning

1. Inledning och sammantagande bedömning	3
2. Befolkningsprognos	5
2.1 Befolkningsprognos för perioden 2018-2029 för 16-19 åringar	5
3. Verksamheternas lokalbehov	7
3.1 Kapacitet och nyttjande.....	7
3.2 Lokalanvändning och lokalbehov	7
4. Effektiviseringar, omlokaliseringar och lokalanpassningar	9
4.1 Lokaleffektiviseringar	9
4.2 Omlokaliseringar och lokalanpassningar 2020–2030	10

1. Inledning och sammantagande bedömning

Respektive nämnd ska varje år anta en verksamhetsspecifik lokalförsörjningsplan som fastslår lokalplaneringen inför kommande år. Fastighetskontorets avdelning för lokalförsörjning (*LiMa*) begär på uppdrag av kommunstyrelsen årligen in uppgifter för att sammanställa kommunens samlade lokalförsörjningsplan.

Lokalförsörjningsplanering är grunden för det investeringsbehov av framtida lokaler som redovisas och beslutas i samband med kommunens mål och budget.

Lokalförsörjningsplanens huvudsakliga syfte är att utifrån analys av såväl interna som externa förändringar prognosticera och beskriva förvaltningens lokalbehov för tidsperioden 2019–2030. Planen inkluderar samtliga verksamheter under gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvar. Nämnden ansvarar för de kommunala gymnasieskolorna, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning.

Prognosen för antalet elever i kommunala gymnasieskolor är beroende av demografiförändringar, sökmönster till fristående skolor och annan kommun samt antalet behöriga elever från grundskolan och tiden det tar för elever att genomföra utbildningarna.

Vuxenutbildningens omfattning avgörs inte i första hand av den demografiska utvecklingen. Istället påverkas den av politiska inriktningsbeslut på statlig nivå ofta avhängig konjunktur och arbetsmarknadsläge.

Dimensioneringen av lokalkapacitet för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden behov under den kommande 10-årsperioden är i hög grad beroende av förutsättningar som skiljer sig mellan de olika skolformerna men till viss del även mellan studie- och yrkesförberedande utbildningar. Det finns därtill flera yttre faktorer som i hög grad kan påverka behovet av lokaler med olika tidsperspektiv och utformning.

Samtidigt som gymnasieskolan i Malmö står inför en kraftfull demografisk expansion med ett bruttobebehov av cirka 4 000 platser under perioden, pågår flera statliga utredningar om möjliga förändringar i styrning och ansvar som förväntas kunna skapa dimensionerings- och utbudseffektiviseringar. Bristande likvärdighet mellan olika kommuner vad gäller elevers tillgång till ett allsidigt utbildningsutbud liksom bristande effektivitet och tillhörande matchningsproblematik ur såväl ett nationell som regionalt perspektiv kommer sannolikt att föranleda någon form av statligt planeringsansvar för gymnasieskola och vuxenutbildning med direkt påverkan även på lokalplaneringen. Detta kan i flera avseenden även påverka förutsättningarna för den samverkan gällande gymnasieutbildningar som finns i Skåne. Även utvecklingen av fristående huvudmäns planering av gymnasieutbildningar skulle komma att påverkas av en sådan förändring.

Samtidigt kommer Malmö, liksom andra storstäder och större städer, även framgent ha att hantera kapacitetsbedömningar avseende såväl egna elever som elever från andra kommuner liksom den koncentration av fristående huvudmän som i första hand etablerat sig i dessa kommuner.

Förvaltningens strategiska lokalförsörjningsplanering sker i form av scenarioframskrivningar baserat på den demografiska utvecklingen med alternativa scenarier för fördelningen mellan kommunala och fristående gymnasieskolor samt elevströmmar mellan kommuner. Den nuvarande fördelningen utgör basalternativ med framskrivningar i intervalljusteringar +/- 10%.

Sammantagen bedömning

Utifrån det som redovisas i lokalförsörjningsplanen finns osäkerhetsfaktorer men förvaltningens bedömning är att det med befintligt lokalbestånd samt den planerade nybyggnationen av Universitetsholmens gymnasium finns marginal att möta de prognostiserade ökningarna av elever inom gymnasieskolan. Förvaltningen har som strategi att vid omlokaliseringar i första hand använda sig av befintligt lokalbestånd för att på så sätt få ett maximalt nyttjande av befintliga ytor.

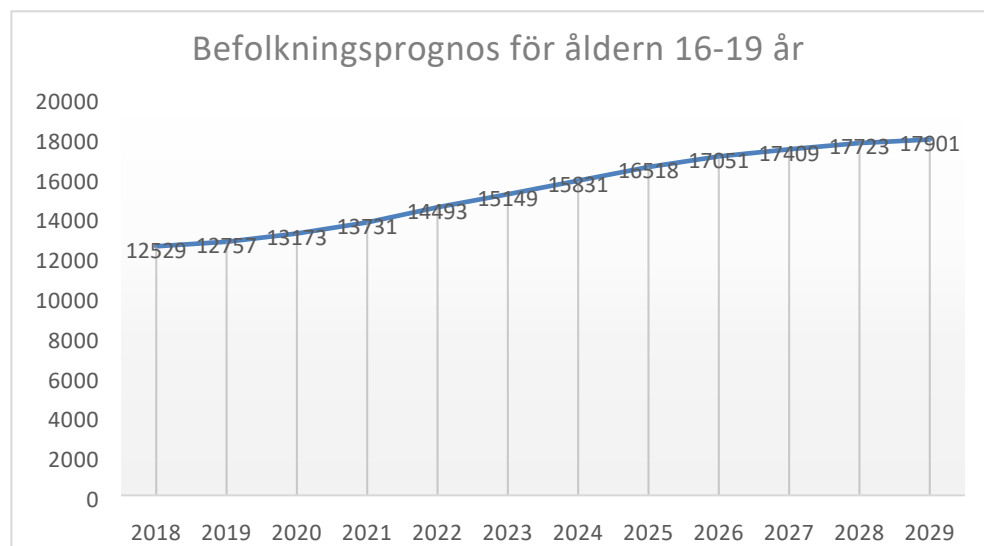
Genom bland annat utveckling av systemstödet för schemaläggande, framtagande av nyckeltal och ett större samutnyttjande ska lokalbeståndet få ett effektivare nyttjande.

Genom strategisk samverkan med branscher ska behovet av investeringar i dyra speciallokaler hållas nere.

2. Befolkningsprognos

2.1 Befolkningsprognos för perioden 2018-2029 för 16-19 åringar

Stadskontorets befolkningsprognos visar att det i Malmö kommer ske en ökning med 43 procent eller 5 372 personer inom åldern 16–19 år från 2019 till 2029.

Enligt prognosen förväntas antalet personer i åldersintervallet 16–19 år ligga relativt stilla fram till 2021 för att sen vända och stiga succesivt för att 2029 nå 17 901 personer.

Hur påverkas nämndens verksamhet av förändringar av demografi och elevers val?

Prognosen för det totala antalet elever inkluderat elever från andra kommuner i kommunala gymnasieskolor är beroende av demografiförändringar, sökmönster till fristående skolor och annan kommun samt antalet behöriga elever från grundskolan och tiden det tar för elever att genomföra utbildningarna. Antalet antagna (år1) elever i gymnasieskola i Malmö fördelar sig enligt tabellen på nästa sida:

	2016	2017	2018	2019
Nationella program - kommunal huvudman	1 714	1 807	1 835	1 967

Introduktionsprogram - kommunal huvudman	1 093	1 023	870	851
Totalt - kommunal huvudman	2 807	2 830	2 705	2 818
Nationella program - fristående huvudman	1 573	1 541	1 724	1 755
Introduktionsprogram - fristående huvudman	241	419	464	425
Totalt - fristående huvudman	1 814	1 960	2 208	2 180
Totalt -samtliga huvudmän	4 621	4 790	4 913	4 998

Genomströmning

Den mest avgörande faktorn för elevernas tid i gymnasieskolan är hur förberedda de är kunskapsmässigt. När många elever kommer utan gymnasiebehörighet och med bara ett fåtal betygssatta ämnen från grundskolan innebär det lång tid; först genom introduktionsprogram och sedan ett nationellt gymnasieprogram.

Vuxenutbildningens omfattning avgörs inte i första hand av den demografiska utvecklingen. Istället påverkas den av politiska inriktningsbeslut på statlig nivå ofta avhängig konjunktur och arbetsmarknadsläge.

3. Verksamheternas lokalbehov

3.1 Kapacitet och nyttjande

För att få större kunskap om skolbyggnaderna, skapa förutsättningar för likvärdig bedömning av skolors kapacitet och för att tillgänglig kapacitet ska tas tillvara på ett effektivt sätt genomförs en inventering av hur skollokaler används. Analysen görs i ett särskilt framtaget kapacitetsverktyg. Varje skolas kapacitet ska redovisas i form av gruppstorlekar och antal grupper per programtyp för gymnasieskolor. Denna tekniska kapacitetsutredning som mäter ytor och diverse funktioner utifrån schabloniserade nyckeltal kompletteras med en verksamhetsnära inventering och analys för att ge en så heltäckande och realistisk bild av kapaciteten som möjligt. Riktvärden för exempelvis elever/kvadratmeter ska inför 2020 fastställas för likvärdigt och effektivare nyttjande av samtliga lokaler.

3.2 Lokalanvändning och lokalbehov

Förvaltningen hyrde under 2019 drygt 168 000 m² till en sammanlagd kostnad av drygt 191 miljoner kronor. Det är 4 000 kvadratmeter mer än året tidigare och en ökad kostnad med 11 miljoner kronor. Den största enskilda hyresvärden (80%) är Malmö stad.

Gymnasieskolan består av tolv enheter och elevantalet i september 2019 är 6 360. Skolorna varierar såväl i lokalyta som i elevantal.

Gymnasiesärskolans verksamhet har en hög andel elever med behov av särskilda undervisningslokaler. Gymnasiesärskolans lokaler är placerade dels inom Malmö latinskola och Malmö idrottsgymnasium och dels vid Valdemarsro gymnasium som enbart bedriver gymnasiesärskola. Inom gymnasiesärskolan går cirka 200 elever läsåret 2019/20.

Vuxenutbildningen finns till största delen placerad på två större enheter och på ett par av gymnasieskolorna; Agnesfrids gymnasium och Pauli gymnasium.

Vuxenutbildningen erbjuder kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, gymnasial nivå, svenska för invandrare samt särskild utbildning för vuxna. 8 280 elever läser inom vuxenutbildningen hösten 2019. Många läser dock inte på heltid.

Verksamhet i egen regi	År	Helårsplatser
Särvux	2019	50
Svenska för invandrare	2019	2 880
Kommunal vuxenutbildning	2019	3 014

Verksamhet i extern regi	År	Helårsplatser
Svenska för invandrare	2019	1 620
Kommunal vuxenutbildning	2019	717

Statistiken är hämtad från DR augusti 2019

Förvaltningen har även lokaler för utbildningskontoret, centrala elevhälsan, vägledningscentrum, det kommunala aktivitetsansvaret samt en förrådslokal för möbler.

4. Effektiviseringar, omlokaliseringar och lokalanpassningar

4.1 Lokaleffektiviseringar

Lokalkostnaderna per kvadratmeter för gymnasieskolan i Malmö är högre i jämförelse med både riket och med andra jämförbara städer. Detta gäller för totalkostnader såväl som kostnader nedbrutna på programnivå.

Förvaltningens lokalplaneringsstrategi de tre kommande åren innebär en effektivisering i användningen av befintliga förhyrda lokaler. Förvaltningens ambition är därmed att inrymma den prognostiserade elevökningen under åren 2020 – 2022 inom ramen för befintliga lokaler. Detta ställer krav på en systematisk planering och samordnad schemaläggning som ska resultera i en ökad nyttjandegrad av alla ytor under all tillgänglig verksamhetstid.

Förvaltningen arbetar tillsammans med Stadsfastigheter för att ta fram en gemensam planering. Denna berör flera av de befintliga enheter som under perioden 2023 – 2030 har möjlighet att inrymma den prognostiserade elevökningen. Det gäller framför allt Universitetsholmens gymnasium och lokalerna på Södervärn som idag används av vuxenutbildningen.

En avgörande förutsättning i det strategiska lokalförsörjningsarbetet, för såväl gymnasieskola som vuxenutbildning, är lokaler som tillgodoser behovet av tillgänglighet till allmänna kommunikationer men även lokaler som utifrån rådande konkurrensförhållanden är tillräckligt fördelaktiga.

Inom ramen för förvaltningens lokalplaneringsstrategi förs därför diskussioner med flera andra aktörer för att kunna tillgodose de behov som förväntas finnas under tidsperioden 2025 – 2031.

Inom vuxenutbildningen finns särskilda omständigheter som ställer krav på stor flexibilitet i lokalplaneringen. Genom de samlokaliseringar som gjorts med Komvux Malmö på Kungsgatan 44 (Tidigare Värnhemsskolan) har en långsiktig grundstruktur lagts för en större del av vuxenutbildningens lokalförsörjning. Den fortsatta dimensioneringen av lokaler för vuxenutbildningens olika delar är i hög grad avhängig hur utvecklingen av de delar av vuxenutbildningen som kan relateras till mer konjunkturberoende satsningar kommer att utvecklas. Inom ramen för yrkesinriktad vuxenutbildning är förvaltningens strategi att samla och expandera de yrkesutbildningar som idag bedrivs i egen regi men även att upphandla viss yrkesutbildning.

Förvaltningens bedömning är att utvecklingen av anpassade lokaler för yrkesutbildningar måste utformas så att det finns en flexibilitet som möjliggör utbildning inom flera olika yrkesområden. De utbildningsmoment som ställer höga krav på specialanpassning av lokaler och/eller inventarier bör i högre grad kunna ingå i elevernas arbetsplatsförlagda lärande, apl. Dialog kring hur detta ska genomföras sker i samverkan med berörda branscher.

För vuxenutbildningsområdet gäller att yrkesutbildningar med högre krav på särskilt utformade lokaler eller utrustning i första hand ska erbjudas genom upphandlad utbildning. Ett ytterligare alternativ är att genomföra upphandlingar av yrkesutbildningar där förvaltningens befintliga lokaler ingår i villkoren för var utbildningen ska bedrivas.

För detta krävs en strategi där optimering av lokalnyttjandet inom ramen för ingångna och långsiktiga hyresavtal kombineras med kortare behovsstyrda kompletteringar för att möta de växlande behov som kan gälla under kortare tidsperioder.

4.2 Omlokaliseringar och lokalanpassningar 2020–2030

Nedan följer en beskrivning av pågående och nära förestående omlokaliseringar och lokalanpassningar.

Universitetsholmens gymnasium (Makrillen 3)

Eftersom ventilationen på Universitetsholmens gymnasium inte motsvarar lagkraven kan lokalerna inte användas fullt ut. Lokalerna kan enligt beslut av Stadsfastigheter inte heller byggas om. Det finns därtill behov av att öka antal elevplatser.

Enligt förvaltningens planering ska en ny gymnasieskola byggas på den befintliga tomten. Enligt den tidsplan som tagits fram av förvaltningen behöver verksamheten senast i december 2020 ha lämnat den nuvarande fastigheten så att arbetet kan påbörjas och den nya gymnasieskolan stå klar till sommaren 2023. En eventuell försening av ärendet inom staden kan komma att påverka färdigställandet av en ny skola till sommaren 2024.

Den nya skolfastigheten planeras innehålla både högskoleförberedande program och yrkesprogram och lokalerna ska kunna inrymma 1 200 elever.

Norra Sorgenfri gymnasium (Grytan 4-9)

I samband med nybyggnationen av Universitetsholmens gymnasium är Norra Sorgenfri gymnasium en tänkbar omlokaliseringslokal. Detta medför ett behov av lokalanpassningar av nuvarande verkstäder då dessa måste anpassas för att kunna bedriva undervisning i andra yrkesämnen. Anpassningar samt omlokaliseringar planeras genomföras under sommaren 2020.

Startskolan som idag är en del av Norra Sorgenfri gymnasium kan behöva omlokaliseras. Den verksamhet som bedrivs av Valdemarsro gymnasium på Norra Sorgenfri gymnasium kan i samband med förändringen också komma att omlokaliseras till annan lokal.

Komvux Malmö Kungsgatan 44 (Margareta 1)

I syfte att utöka undervisningsytan för vuxenutbildningen kommer lokalerna som hittills används i frisörutbildningen att anpassas under sommaren 2020.

Valdemarsro gymnasium (Fältsippan 12)

Nämnden har tecknat ett hyreskontrakt för Valdemarsro gymnasium avseende en lokal för idrott och hälsa som är belägen i fastigheten Fältsippan 12. Verksamhet i lokalen kan börja bedrivas fr.o.m. januari 2020.

Yrkeshögskolan (Malte 23)

Yrkeshögskolan flyttar från Kungsgatan 44 till egna lokaler vilket möjliggör en utökning av verksamheten. Nämnden har därför tecknat hyreskontrakt för Yrkeshögskolan avseende lokal på Fredriksbergsgatan 16. Verksamheten i lokalen kan påbörjas fr.o.m. oktober 2019.

Vägledningscentrum (Norsen 12)

Fastighetsförvaltaren planerar renoveringar och har önskemål om att verksamheten lämnar nuvarande lokal snarast möjligt. Förvaltningen håller på att se över lokalfrågan men i dagsläget finns det inget beslut.

Centrala elevhälsan (Trevnaden 5)

Hyreskontraktet för nuvarande lokal är uppsagt och avflyttning måste ske senast den 30 juni 2020. Under tiden ses möjligheten över att flytta in i lokaler på Barkgatan.